

## **CONCLUSIONS JORNADES 2 I 3 DE JUNY.**

### **LLEI 1/04 DE MESURES INTEGRALS CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE. ANÀLISI DE SIS ANYS D'APLICACIÓ.**

1) El Tribunal Constitucional, en sentència 59/2008 va declarar la constitucionalitat de la Llei Orgànica 1/2004, però encara existeixen moltes resistències judicials en la interpretació i aplicació de la llei; algunes Audiències Provincials d'arreu l'estat espanyol continuen qüestionant la seva legalitat, per la qual cosa existeixen resolucions contradictòries, dispars i fins i tot antagòniques.

2) Nombroses Audiències Provincials estatals exigeixen la prova de l'element de dominació masculina per a condemnar per violència de gènere. Aquesta exigència es fa més patent en supòsits de denúncies recíproques o creuades; en aquests casos i amb independència de que les lesions siguin defensives, una gran part del tribunals considera que no es pot parlar de violència de gènere, sinó d'una baralla mútuament acceptada i es condemna a tots dos per una falta de lesions.

3) Un dels problemes més greus que hem detectat és el de les denúncies recíproques entre els cònjuges o membres de la parella, estratègia que segueixen molts homes violents i que col·loca les dones en situació d'indefensió, doncs després de les resistències personals que han hagut de vèncer per a decidir-se a denunciar es troben amb la paradoxa de que al jutjat de violència sobre la dona se li pren declaració com a imputada i se l'incoa una causa penal per presumptes agressions al seu company o ex-company sentimental.

4) Es constata que el canvi normatiu no ha comportat un canvi social i que les respostes continuen sent misògines i recuperen l'imaginari de la dona malvada i del rol de la maternitat, com a base del mite de les denúncies falses.

5) Es falseja la realitat quan s'afirma que la dona denuncia per a obtenir avantatges en el procediment de Dret de Família. Les dades estadístiques del Observatorio de Violencia Doméstica y de Género del Consejo General del Poder Judicial demostren el contrari. L'any 2010 es van presentar arreu l'estat espanyol 134.105 denúncies per violència de gènere i 19.139

assumptes civils als jutjats de violència sobre la dona, és a dir, només un 14% dels temes penals ingressats.

6) Alertem contra una dinàmica processal i judicial que deixa de banda la violència habitual, i es limita a perseguir episodis d'agressions puntuals. L'any 2010, només el 12,3% dels casos de violència, s'han considerat violència habitual, segons les dades que proporciona el Observatorio de Violencia Doméstica y de Género del Consejo General del Poder Judicial.

7) Una de les principals dificultats en l'aplicació de la llei integral és el desconeixement de les dinàmiques de les relacions de gènere, per part dels i de les professionals que intervenen en els processos de violència, i que, per tant, actuen influïts pels seus propis prejudicis de gènere.

8) Per tal de que la llei sigui eficaç cal la formació en gènere de totes les persones que intervenen directa o indirectament en els processos de violència, inclòs el personal dels Punts de Trobada i dels Equips Multidisciplinars específics adscrits als jutjats.

9) No existeix sensibilitat sobre els greus problemes que la violència de gènere causa als i a les menors. En pocs supòsits es suspenen les visites amb els maltractadors, tot i ser una mesura prevista a la llei integral. La pràctica habitual és reconduir les visites a través dels Punts de Trobada.

10) Els jutjats i tribunals presenten moltes resistències a admetre la pràctica de diligències de prova tendents a acreditar l'impacte que la violència de gènere hagi produït en els fills i filles.

11) Demanem la creació i posada en funcionament amb criteris de gènere, de les Unitats Valoració Forense Integral, previstes a la llei integral. Aquestes unitats, multidisciplinars i formades per personal especialitzat, tenen la funció de dissenyar protocols d'actuació global i integral en matèria de violència de gènere per auxiliar als jutjats en la valoració de cada cas de violència. A Catalunya només s'ha creat una UVFI a la Ciutat de la Justícia, la qual i segons les conclusions del Seminari organitzat pel Consejo General del Poder Judicial que va tenir lloc a Madrid a l'octubre de 2010, parteix del desconeixement de la violència de gènere i en un any de funcionament només ha atès a dues dones.

12) Els serveis psicològics públics han de proporcionar a les dones ateses escolta, contenció, orientació, informació, derivació, seguiment i coordinació amb les diverses institucions implicades.

- 13) Constatem que les denúncies per violència física, psicològica o sexual vers un o una menor infligida pel pare, habitualment no comporten la suspensió o supervisió immediata de les visites del pare amb els fills i filles, tot i que existeixen indicis fundats de l'agressió.
- 14) Els Tribunals haurien d'evitar la confrontació visual de la dona i l'agressor en tots tipus de procediments judicials, en els supòsits que la dona hagi patit o pateixi violència de gènere i així ho sol·liciti.
- 15) Els Tribunals haurien d'evitar la confrontació visual entre l'acusat i el menor o la menor que declari com a testimoni en processos per violència de gènere.
- 16) A la pràctica forense detectem altres manifestacions de violència contra les dones que tot sovint queden impunes i que realitza l'agressor mitjançant la instrumentalització del règim d'estades i visites amb els fills i amb la presentació continuada de denúncies, demandes, i reclamacions judicials buides de contingut.
- 17) Constatem que els cossos policials presenten resistències a recollir les denúncies que interposen les dones per incompliment del règim d'estades i visites amb els fills per part del progenitor no custodi, mentre que sempre es recullen les denúncies del pare per incompliment de la progenitora custòdia.
- 18) La imposició de la prohibició d'acostament en tots els supòsits de condemna per violència de gènere, sense tenir en compte la voluntat de la dona, vulnera el principi de tutela judicial efectiva i d'autonomia de les dones i pot provocar més conflictes del que pretén resoldre, atès que la dona pot ser condemnada per trencament de condemna si decideix reconciliar-se amb l'agressor.
- 19) Les lleis penals són instruments necessaris però no suficient per a eradicar les violències contra les dones, cal potenciar línies d'actuació diferents, com polítiques de prevenció, sensibilització i formació que complementin i dotin de sentit les lleis penals.

